Slati ŽEMLJA

Tone Kuntner

1851

Tone Kuntner
MATI ZEMLJA

© Celjska Mohorjeva družba, 2023
Vse pravice pridržane.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-1

KUNTNER, Tone
Mati zemlja / Tone Kuntner ; [spremna beseda Edvard Kovač ; fotografija pokrajine Amir Muratović, fotografija Toneta Kuntnerja Tone Stojko ; slikovno gradivo Shutterstock]. - Celje : Društvo Mohorjeva družba : Celjska Mohorjeva družba, 2023

ISBN 978-961-278-640-3
COBISS.SI-ID 144674307

Mati ZEMLJA

Tone Kuntner

1851
Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

Mati zemlja

Mati zemlja – porodnica
sleherne rasti na zemlji,

ki vse zeli ozeleniš,
vse cvetove razcvetiš,
vse plodove dozoriš,

ki si pot zorenja dni
v tuzemski večnosti;

daj, da padem v jeseni
z zrelimi semeni
v tvoje čudežno naročje,

mati zemlja, mila mati,
moja zibel, dom in grob!

II

Dolgo sem skrbno

Dolgo sem skrbno gozdaril,
obnavljal in krčil svoj les ...

Zdaj že podiram drevesa,
ki sem jih sam zasadil
v davni pomladi.

Živel in rasel
sem z njimi
v tihi vzajemni ljubezni.

Krčim, sekam, podiram ...
Kot da podiram sebe.

Žagam

Žagam in sekam
in skladam
debla svojih dreves.

Ker me preraščajo
in mi zakrivajo
nedosegljivo sinjino nebes.

Zložena polena
pod milim nebom
čakajo na poslovilni kres.

Zdaj vem

Zdaj vem in razumem,
kaj je govoril stric Pepi,
ko je govoril sam s sabo
med sekanjem hoste za zimo.

Pogovarjal se je z drevesi
polomljenih krošenj
in zlomljenih vej
in s cvetjem
odhajajoče jeseni.

Zdaj vem,
ko tudi sam med padlimi debli
svoje jeseni
sekam in vežem hosto za zimo.

Sekam trnje

Sekam trnje,
krčim les
podivjanega sveta.

Ne bojim se sanjati
ne srčno bíti
za življenje.

Z njim živim.
Z njim trohnim
in zelenim.

To dračje

To dračje, te veje,
ta suha polena
so bili včasih
zelena pomlad.

Zdaj so spomini.
Ko se premraženi
grejemo z njimi
v nesmilečni zimi.

Ta drva

Ta drva pod streho,
za zimo zložena,
bodo gorela v tvoj spomin.

In nas grela
s tvojimi sanjami,
ki si jih sanjal

ob trdem drvarjenju
z neugasljivim
žilavim upanjem

v novo pomlad.
Z drevesi
potrganih korenin.

Naj pride zima

Naj pride zima
v deželo zaslužene
ostre zime;
naj pride z zmrzaljo,
s težo snega ...

Naj pride
s svojo čisto belino,
da prekrije umazanije
vseh naših blatnih
poti in steza!

A naj ta idila ne traja
do kraja.
Naj jo prekine
zelena pomlad
in novo upanje!

Zimzeleno

Zimzeleno sem živel
z drevesom zelene pomladi,
ki sem ga davno zasadil;

rasel z njegovo rastjo,
se vzpenjal visoko v nebo ...

Polomljen v žledolomu
sem dolgo samo životaril.

Zdaj ob njegovem panju
svoje življenje končujem
in zapisujem spomine.

Ponosen

Ponosen
sem stal
kot drevo
med drevesi,

prisegajoč
na višine.

Zdaj z njimi
živim
kot mrtev panj,

zakopan
med spomine.

Kazalo

Mati zemlja 5

I

Matimila 9
Pri Zoherlu 10
Tisto leto 11
Selitev 12
Ne orjem 13
Domačija 14
Tu smo zagledali 15
Tako odhajajo 16
Tam doli 17
Kot pastir 18
Zamislim se 19
Puščava 20
Tu so trate 21

II

Dolgo sem skrbno 25
Žagam 26
Zdaj vem 27
Sekam trnje 28
To dračje 29
Ta drva 30
Naj pride zima 31
Zimzeleno 32
Ponosen 33
Tod so bežali 34
Zdaj smo tu 35
V goščavju in trnju 36
Kaj ne bi verjel 37

III

Z gnojem in znojem 41
Nisem razumel 42
Na kapiji 43
Tisti čas 44
Vidim goreti 45
Na sprehodu 46
Pes 47
V dobi klikov 48
Praznujem 49
Veter veje 50
Nisi sam 51
S tiho večino 52
Ptice 53

IV

Vsi moji sopotniki 57
Kaj se je z nami zgodilo 58
Te saludo, Eslovenia 59
Prvikrat 60
Ne kličem 61
Kdo je koga priklical 62
Kdo si, tujec 63
Glej, gori na gričku 64
Brat, moj brat 65
Sesul se je vase 66
Kako naj 67
Vse bolj 68
Sprijaznjen sem 69

V

Vsaka smrt 73
Pospravljam 74
Ni to vse 75
Skoraj vsi 76
Greznem 77
Sanjam življenje 78
Pa sva prišla 79
Postavili so mu spomenik 80
Smrt 81
Pozdravljena 82
Res so sanje 83
Samo še korak 84
Smrt zori 85

VI

Sonja, glej, sonce 89
Hitiva počasi 90
Zdržati 91
Življenje je tekma 92
Ta malarija 93
Ne dotikaj se me 94
Kaj me kličeš 95
Ptičje hišice 96
Iz gnezda 97
Pošiljava ti 98
Rane 99
Tja se odpravljava 100
Vsak zase 101

Zimzeleno sem živel 103

Poezija darežljivosti (E. Kovač) 105
Tone Kuntner, pesnik in igralec 111